

Varför torrfoder inte är fullgod hundmat.

Sammanfattning av uppgifter från O.Belfield, J.Billinghurst, P.Lazarus, R.H. Pitcairn, K.R. Schultze, Torel & Kammerer, J.Simon, och Animal Protection Institute.

Torrfoder och andra kommersiella hundfoder är en onaturlig föda för ett hunddjur! På zoologiska trädgårdar har man försökt använda sig av torrfoder till olika djur men gått ifrån det - djuren blir inte presentabla, får ökad sjuklighet och dödlighet samt sämre fertilitet.

Man kan på papperet göra ett foder som ser ut att innehålla alla näringsämnen som ett djur behöver. Men i praktiken kan det se annorlunda ut. Det finns osmältbart protein (t.ex. i hud och hår), osmältbara kolhydrater (halm, trä etc.), giftiga kolhydrater (som glykol som är dödligt om hunden slickar i sig) och giftiga fetter (motorolja mm). Som jämförelse kan jag berätta att man kan ta en gammal känga, mixa den och låta göra en foderanalys och som resultat får man synbart ett foder, om än dåligt sådant, som innehåller såväl fett som protein och kolhydrater. Men hunden kan inte tillgodogöra sig något av dessa ämnen i denna form! Man kan alltså inte "lita" på en vanlig innehållsdeklaration.

De vanligaste felen som vidlåder torrfoder är:

1. Innehållet av fett är av naturliga skäl för lågt - annars skulle det inte kunna hålla sig under ett år som är den vanliga uppgivna hållbarhetstiden. Många saknar eller har dålig halt av en eller flera av de essentiella fettsyrorerna. Sammanlagt ger detta ofta hundarna hudproblem, tillväxtproblem och avelsproblem.
2. Alltför stor del av proteinet kommer oftast från cerealier. Hundar har svårt att tillgodogöra sig växtprotein som i större mängd är en onaturlig föda för dem. Detta kan ge allergier, fetma, problem med bukspottkörteln, diabetes, tandproblem och cancer.
3. Torrfoder är sterilt, saknar naturliga vitaminer, enzymer, antioxidanter och goda bakterier. Hundar som lever enbart på torrfoder får bl.a. utarmad tarmflora, tandsten och tandlossning, hud- och magproblem, ledproblem och cancer.
4. Många torrfoder innehåller för mycket protein men värdet på detta är ofta lågt, alltså dåligt med essentiella aminosyror och låg smältbarhet. Är det inte rätt balans på proteinet kan hunden inte tillgodogöra/använda sig av det.
5. "Köttet" - eller rättare sagt "köttmjölet" består främst av avfall från slakterier och matfabriker. I Amerika och Australien talar man om de fyra D:na - "The dead, dying, diseased and disabled animals" (De döda, döende, sjuka och oätliga djuren). Med detta köttmjöl kan följa att man får en hel del gifter. En ko som betat vid starkt trafikerad väg kan vara så full av bly att hon inte duger som människoföda. (I Amerika har man funnit att många hundar som uppvisat epilepsi lidit av kronisk blyförgiftning). Sjuka djur kan innehålla div. restprodukter från medicinering. "Kyckling" kanske bara består av näbbar och ben eller skrovet.
6. Detta leder oss över till att de flesta torrfoder innehåller alltför mycket kalcium och fosfor, vilket i sinom tid leder till bl.a. förstörda njurar. För mycket kalcium binder även andra mineraler som blir otillgängliga för hunden, t.ex. zink, järn, koppar och spårämnet selen. Zinkbrist är ofta orsak till urfärgad päls och nos, försämrat nervsystem och sår läkning, sköldkörtelproblem, sämre tillväxt, försvårad valpning samt utvecklade testiklar.

7. Torrfoder innehåller ofta mycket gifter. Dels från undermåligt köttmjöl (se ovan) och dels från maskiner som "läcker" bly vid tillverkningen (bly skadar bl.a. levern). Cerealierna, som ofta består av "sopor" från kvarnindustrin kan innehålla mögelgifter, skördar som är för sent sprutade för att godkännas som människoföda kan gå till hundfoder o.s.v. Gifter kan också komma från de färg- och smakämnen som ingår eller från konserveringsmedel. I en del foder används fortfarande ett billigt konserveringsmedel, Ethoxyquin, som är förbjudet i människomat då det är cancerogent. I vissa länder används även BHA och BHT som är förbjudna i Sverige. Även där tillverkaren deklarerar att de inte använder tillsatser kan dessa förekomma då råmaterialet (som fettgrevar) från leverantörer kan vara behandlat.

8. All näring är blandad i samma säck eller burk. Förutom att det är ett onaturligt sätt att äta vet man att många näringsämnen har en naturlig antagonism. Det är också mer påfrestande för hela hundens näringssystem vars olika organ ju aldrig får någon återhämtningstid - vilket den ju får vid en varierad utfodring.

9. Praktiskt taget alla ingående vitaminer är syntetiska och många dessutom i bristande mängd.

10. Många tillverkare av torrfoder använder sig i dag av tillsatt E-vitamin för att hindra att fodret härsknar. Men det räcker med att affären eller köparen lagrat det för varmt eller så att solen gassar på förpackningen en tid så "går E-vitaminet åt" och sedan blir produkten snabbt giftig. (Ibland är det ingående fettets härsket redan vid tillverkningen). Härsket foder som serveras dagligen under en tid ger hud- och magproblem och slutligen död. De flesta hundägare lockas också, på grund av priset, att köpa för stora förpackningar. Näringsvärdet minskar snabbt varje gång förpackningen öppnas.

11. All mat har tillverkats under stark upphettning (upp till 250 gr C), vilket påverkar näringsämnena i negativ riktning. Det förstör även alla naturliga vitaminer och bioaktiva ämnen men inte bakterie- och mögelgifter, hormoner, antibiotika eller andra gifter som kan förekomma i ingredienserna.

12. Alla hundar är individer - och har olika behov. Ett torrfoder som skulle passa en valp, en dräktig tik, den omotionerade soffliggaren, den hårt arbetande hunden och den gamla finns inte. Och så har vi de individuella skillnaderna. Visserligen finns det olika foder för vissa olika behov i specialbutikerna men de vanliga hundfodren i dagligvarubutikerna är definitivt ensartade.

13. Fodertillverkarna använder enorma summor på reklam (ca 50.000.000.000 kr per år i västvärlden), allt ser så toppenbra ut. De använder sig också av kända hundmänniskor (hur de nu kan låna sig till det). Känner ni igen: "Jag älskar mina hundar så jag vill ge dem det allra bästa. Köp xx". Andra säljer på namnet, t.ex. "Best-in- Show". Det mesta av informationen är intetsägande och missledande och det är foderköparna som själva får betala för att bli "hjärntvättade".

14. Hundar uppskattar inte vissa torrfoder mer beroende på ingredienserna. De äter en del med bättre aptit på grund av att de sprayats mer eller mindre med starkt luktande och smakande ämnen. Oftast fett och konstgjord (kemisk) buljong. Ingen hund skulle äta torrfoder utan dessa tillsatser!

15. Innehållet kan variera mellan olika partier beroende på råvarutillgången. Även svenska fodertillverkare importerar råvaror.

16. Slutligen - när man köper kommersiellt foder vet man inte vad hunden får i sig. Man har tappat all kontroll över hundens näringsintag. Belfield skriver i sin bok "How to have a healthier dog" att "de flesta kommersiella produkter är suspekta. De ger inte hundar allt som de behöver och de ger dem saker de definitivt inte behöver". Håll i minnet att tillverkarna gör inte sin produkt för hundarnas bästa - de vill tjäna pengar!

Det lilla arbete man lägger ner på att ge sin hund riktig mat tjänar man snart in på lägre veterinärräkningar. Och färskmat blir inte dyrare än torrfodret, i själva verket mycket billigare jämfört med de bättre torrfodren. Och visst är det en stor tillfredsställelse att ha en hund som lyser av välmåga och livslust och veta att den får en sund kost som gör att den kan leva längre. Jag tycker att djurutfodringen i dag går en minst sagt underlig väg. Man ger, genom olika instansers missriktade profithunger, gräsätarna kött och köttätarna spannmål. Men så har vi också fått t.ex. "galna kosjukan" och kortlivade hundar med bl.a. led- , hud- och magproblem, fertilitetsproblem o.s.v.

Det finns ytterligare en aspekt på det "konstgjorda" fodret. För inte alls länge sedan "upptäckte" man selenet och dess betydelse. I dag talar man allt mer om enzymer, fytokemikalier och probiotika som innehåller substanser som har en annan påverkan på organismen än vitaminer och mineraler men ofta är lika viktiga. Men torrfodret saknar dem helt. Säkert kommer man i framtiden kunna särskilja ytterligare substanser i s.k. levande föda som är nödvändiga för att vi skall kunna hålla oss friska. Det är ju också så att stress, ökande miljögifter i mat, luft och vatten ställer allt större krav på att hunden (såväl som vi själva) får bästa möjliga näring för att kunna klara de växande kraven på ett väl fungerande inre avgiftningssystem.

Vittsjö den 3 augusti 2000
Marianne Hermelin-Ahrenbeck